

น้ำท่วมในเดือนส.ค.-
ต.ค.2565 อาจสร้างความเสียหายต่อข้าว
นาปีราว 2,900-3,100
ล้านบาท...แต่คงต้อง
จับตาความรุนแรงของ
สถานการณ์น้ำที่ยังมี
ความไม่แน่นอนสูง

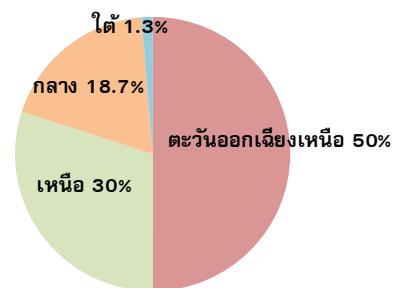
ภาวะน้ำท่วมในหลายภูมิภาคของไทยที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนี้ คาดว่าจะกระทบต่อผลผลิตพืชเกษตรฤดูฝนอย่างข้าวนาปี เนื่องจากเป็นช่วงที่ผลผลิตข้าวนาปีกำลังทยอยออกสู่ตลาด โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ซึ่งมีผลผลิตข้าวหอมมะลิจำนวนมาก และเป็นพื้นที่ที่พายุกำลังเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทย จะทำให้มีฝนตกหนัก ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า มูลค่าความเสียหายของข้าวนาปีจากผลกระทบของน้ำท่วมในช่วงเดือนส.ค.-ต.ค.2565 น่าจะอยู่ที่ราว 2,900-3,100 ล้านบาท และน่าจะดันราคาข้าวให้ประคองตัวในระดับสูงได้ในช่วงนี้

มองต่อไป ในช่วงเดือนต.ค.2565 ไทยน่าจะยังได้รับอิทธิพลจากพายุเขตร้อนอยู่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำฝนให้อยู่ในระดับสูง เนื่องจากยังไม่สิ้นสุดฤดูฝน และอาจมีพายุเข้ามาเพิ่มเติมได้อีก จึงยังคงต้องจับตาระดับความรุนแรง/จำนวนลูกของพายุที่อาจสร้างความเสียหายต่อผลผลิตข้าวนาปี เนื่องจากเป็นช่วงที่กำลังเก็บเกี่ยวผลผลิตมากขึ้น ซึ่งหากมีความรุนแรงเพิ่มจนทำให้พื้นที่ข้าวนาปีได้รับผลกระทบและเสียหายขยายเป็นวงกว้างขึ้น ก็อาจทำให้มูลค่าความเสียหายของข้าวนาปีในปี 2565 สูงกว่ากรอบที่ประเมินไว้ในเบื้องต้น

ภาวะน้ำท่วมของไทยที่กำลังเกิดขึ้นขณะนี้ในหลายจังหวัดแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวนาปีที่กำลังทยอยเก็บเกี่ยว คาดเสียหายราว 2,900-3,100 ล้านบาท

- สถานการณ์น้ำที่เริ่มส่อแววรุนแรงจนส่งผลกระทบต่อไทยตั้งแต่เดือนส.ค.2565 จากอิทธิพลของพายุหมู่หลาน และในขณะนี้ กรมอุตุนิยมวิทยา คาดว่า ไทยจะได้รับอิทธิพลจากพายุไต้ฝุ่นโนรู ที่จะเคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศไทยในราวปลายเดือนก.ย.นี้ และอาจมีพายุลูกใหม่เข้ามาเพิ่มเติมได้อีกในช่วงเดือนต.ค. ซึ่งจะทำให้เกิดฝนตกชุกต่อเนื่อง¹ น้ำท่วมฉับพลัน และน้ำป่าไหลหลากในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ที่จะส่งผลกระทบต่อพืชเกษตรในฤดูกาลอย่างข้าวนาปี ซึ่งเกษตรกรได้ดำเนินการปลูกไปแล้วเป็นส่วนใหญ่² และอาจสร้างผลกระทบต่อ

สัดส่วนผลผลิตข้าวนาปีของไทยปี 2564 แยกรายภาค ... ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ เป็นแหล่งผลิตข้าวนาปีหลักของไทยกว่าร้อยละ 80

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

¹ ทั้งนี้ ปริมาณฝนสะสมตั้งแต่ 1 ม.ค.-25 ก.ย.2565 ทั้งประเทศเฉลี่ยอยู่ที่ 1,505.3 มิลลิเมตร เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14 และเพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ยร้อยละ 24 (ข้อมูลจากกรมชลประทาน ณ 28 ก.ย.2565)

² การเพาะปลูกข้าวนาปีในเขตชลประทานในช่วงฤดูฝน พบว่า เกษตรกรมีการปลูกข้าวนาปีไปแล้วกว่าร้อยละ 93 เมื่อเทียบกับแผนการปลูก (ข้อมูลจากกรมชลประทาน ณ 21 ก.ย.2565)

ผลผลิตข้าวนาปีที่กำลังทยอยเก็บเกี่ยวออกสู่ตลาดในช่วงเดือนส.ค.-ต.ค.คิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 22.3 ของปริมาณผลผลิตข้าวนาปีทั้งปีนี้

- **ศูนย์วิจัยกสิกรไทย** คาดว่า **ภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้นในช่วงเดือนส.ค.-ต.ค.2565 จะทำให้ผลผลิตข้าวนาปีที่กำลังทยอยเก็บเกี่ยวออกสู่ตลาดอาจได้รับความเสียหาย และเมื่อผนวกกับพายุที่จะเข้ามาและทำให้เกิดการไหลของน้ำที่ท่วมหลาก และในบางพื้นที่อาจมีการแข่งขันของน้ำในระดับสูง คาดว่าจะสร้างความเสียหายต่อผลผลิตข้าวนาปีที่มูลค่าราว 2,900-3,100 ล้านบาท และอาจดันราคาข้าวเฉลี่ยในช่วงนี้ให้ประคองตัวในระดับสูงได้ที่ราว 10,000-11,000 บาทต่อตัน ซึ่งเป็นระดับที่ใกล้เคียงเมื่อเทียบกับช่วง 8 เดือนแรกของปี 2565 ที่มีราคาข้าวเฉลี่ยราว 10,165 บาทต่อตัน**

ตารางสรุปความเสียหายของข้าวนาปีจากน้ำท่วม

พื้นที่ข้าวได้รับผลกระทบ (ล้านไร่)	พื้นที่ข้าวเสียหาย (ล้านไร่)	Yield (กก.ต่อไร่)	ราคาข้าวเฉลี่ย (บาทต่อตัน)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
ปี 2564	3.9	0.12	447	437*
ส.ค.-ต.ค.2565	3.1	0.63	453	2,900-3,100**

ที่มา: คาดการณ์ปี 2565 โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย (ณ 29 ก.ย.2565) จากข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หมายเหตุ:

- * เป็นข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ตามรายงานตัวเลขผลผลิตข้าวนาปีแบบเต็มปี
- ** เป็นการคาดการณ์ของศูนย์วิจัยกสิกรไทย โดยเป็นการประเมินในช่วงเดือนส.ค.-ต.ค.2565 ตามตัวเลขพื้นที่ข้าวที่ได้รับผลกระทบตั้งต้นที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงาน ตั้งแต่ส.ค.-28 ก.ย.2565 ที่ 974,463 ไร่ และมองต่อไปในเดือนต.ค.2565 คาดว่า พายุจะมีความรุนแรงขึ้นและอาจมีพายุลูกใหม่เข้ามาเพิ่มเติมได้อีก ทำให้พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและพื้นที่เสียหายในเดือนต.ค.น่าจะเพิ่มขึ้นกว่าในช่วงเดือนส.ค.-ก.ย. อีกทั้งราคาข้าวเฉลี่ยและผลผลิตต่อไร่ (Yield) ที่สูงกว่าปีก่อน ทำให้มูลค่าความเสียหายของข้าวนาปีจากน้ำท่วมอาจมากกว่าปี 2564

- **ทั้งนี้ คงต้องจับตาสถานการณ์น้ำที่ยังมีความไม่แน่นอนสูง เนื่องจากยังไม่สิ้นสุดฤดูฝน และอาจมีพายุเข้ามาเพิ่มเติมได้อีก ซึ่งมองต่อไป ในช่วงเดือนต.ค.2565 ไทยน่าจะยังได้รับอิทธิพลจากพายุเขตร้อนอยู่ ซึ่งจะส่งผลต่อปริมาณน้ำฝนให้อยู่ในระดับสูง จึงยังคงต้องจับตาดังระดับความรุนแรง/จำนวนลูกของพายุที่อาจสร้างความเสียหายต่อผลผลิตข้าวนาปี เนื่องจากเป็นช่วงที่กำลังเก็บเกี่ยวผลผลิตมากขึ้น ซึ่งหากภาวะฝนมีความรุนแรงเพิ่มจนทำให้พื้นที่ข้าวนาปีได้รับผลกระทบและเสียหายขยายเป็นวงกว้างขึ้น ก็อาจทำให้มูลค่าความเสียหายของข้าวนาปีในปี 2565 สูงกว่ากรอบบนที่ประเมินไว้ในเบื้องต้น**
- โดยสรุป ในภาพรวมผลผลิตข้าวนาปีทั้งปี 2565 **ศูนย์วิจัยกสิกรไทย** คาดว่า **ผลผลิตข้าวนาปีในปี 2565 อาจได้รับผลกระทบ ทั้งจากราคาปุ๋ยเคมีในระดับสูงและความเสียหายจากน้ำท่วม กดดันผลผลิตข้าวนา**

ปีให้อยู่ที่ราว 24-25 ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ 5.3-9.1 (YoY) และเมื่อผนวกกับผลผลิตข้าวนาปรังในปีนี้ ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นไปอยู่ที่ราว 7.2 ล้านตัน ก็อาจดันให้ภาพรวมผลผลิตข้าวรวมทั้งปี 2565 อาจอยู่ที่ราว 31.2-32.2 ล้านตัน ซึ่งเป็นระดับใกล้เคียงกับปีก่อนที่ราว 31.7 ล้านตัน และยังเป็นระดับที่ใกล้เคียงกับที่เคยคาดการณ์ไว้ก่อนหน้านี้

- อย่างไรก็ตาม ในช่วงเดือนพ.ย.2565 คงต้องติดตามสถานการณ์ผลผลิตข้าวที่เป็นช่วงผลผลิตข้าวนาปีออกสู่ตลาดจำนวนมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 65 ของผลผลิตข้าวนาปีทั้งปี ซึ่งน่าจะเป็นช่วงที่สถานการณ์ฝนตกหนักได้คลี่คลายลงไปแล้วจากการสิ้นสุดฤดูฝน ทำให้มีความชื้นในดินและด้วยปริมาณน้ำที่เอื้ออำนวยในพื้นที่ส่วนใหญ่ อาจช่วยหนุนผลผลิตข้าวให้เพิ่มขึ้นได้ แต่เกษตรกรคงต้องเผชิญการถูกกดราคาจากความชื้นของข้าวที่สูง ทำให้ราคาข้าวในช่วงนี้อาจมีทิศที่ปรับตัวลดลงจากช่วงก่อนหน้านี้ตามปัจจัยจุดด้านฤดูกาลด้วย
- แม้การประเมินตัวเลขความเสียหายต่อข้าวในปีนี้อาจมีมูลค่าไม่มากเมื่อเทียบกับในอดีตที่มีน้ำท่วมรุนแรงของไทยเช่นในปี 2554 (ราว 51,000 ล้านบาท) 2560 (ราว 17,000 ล้านบาท) และ 2562 (ราว 9,500 ล้านบาท)³ ทั้งในมิติของมูลค่าความเสียหายของข้าว และความสูญเสียทางเศรษฐกิจในภาพรวมระดับประเทศ แต่ด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสุดขั้วที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้น ทำให้หากเกิดภัยธรรมชาติขึ้นในอนาคต ความเสียหายต่อพื้นที่ทางการเกษตรอาจจะมีมากขึ้นได้ สำหรับในระดับภูมิภาค ผลกระทบจากน้ำท่วม นอกจากจะสร้างความเสียหายต่อภาคเกษตรแล้ว ยังอาจซ้ำเติมต่อภาคครัวเรือนที่เดิมเผชิญความเปราะบางด้านกำลังซื้อ ค่าครองชีพและหนี้ที่สูง นอกจากนี้ ในช่วงเดือนพ.ย.-ธ.ค.2565 อาจต้องจับตาสถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ภาคใต้ ที่อาจสร้างความเสียหายต่อผลผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชเกษตรหลักในภาคใต้อีกด้วย

Disclaimers รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย จำกัด (KRResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KRResearch มีอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KRResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KRResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KRResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในชวง.ย.-ธ.ค.ราวร้อยละ 90 ของผลผลิตข้าวนาปีทั้งปีประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KRResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

³ มูลค่าความเสียหายของข้าวจากน้ำท่วม คำนวณจาก (พื้นที่ข้าวที่ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมตามรายงานของภาครัฐ*Yield) * ราคาข้าวเฉลี่ย